

ईपर हेर्ने

वर्ष २१, अंक ३०५ | पृष्ठ ८

Madhyanha National Daily

www.madhyanhadaily.com

लयमा फर्किएको न्यायालय

पछिल्ला समयमा न्यायालयले आदेश र फैसलामार्फत आफ्नो साख बलियो बनाउँदै लगेको सरोकारवालाहरु बताउँछन् ।

न्यायालिकाबाट प्रवाह हुने सेवालाई समयासेक अनुरूपको परिवर्तन र आधिक प्रविधिको उपयोगार्थत सेवा प्रवाहलाई तदारकता दिइएको छ ।

■ विश्वनाथप्रसाद श्रेष्ठ
प्रधानन्यायाधीश

मुकुद लमिङ्गाने / मध्याह्न
काठमाडौं, २३ मंसिर ।

आरती साहको परिवारले सर्वोच्च अदालतको आदेशले मोतीबाबु साहलाई थनामा पठाउन आदेशलाई आधिक र अधिक सफलताको रूपमा लिएका छौं । थप रकम नदिवार्ष पटक-पटक आरतीलाई उनीहरूले कुटापट गर्दै शारीरिक र मानसिक यताना दिँदै आएको आरोप छ ।

'मृतक आरती साहको मुद्दाको सम्बन्धमा सर्वोच्च अदालतको गत वृद्धिवार (२० गते)को आदेशलाई हार्षी पीडित परिवारले आधिक र अधिक सफलताको रूपमा लिएका छौं ।'

थनामा पठिल्ला समयमा न्यायालयले आदेश र फैसलामार्फत आफ्नो साख बलियो बनाउँदै लगेको सरोकारवालाहरु बताउँछन् ।

» पृष्ठ २ मा

अल्जाईमर्सका विरामीलाई सहयोग गर्ने

- अल्जाईमर्स प्रायः ज्येष्ठ नागरिकमा देखिने रोग हो ।
- वंशज, धुमपान, नोटोपन, उच्च रक्तचाप, ग्राहित हराउने लाभोग्ना लाभने घोटपटकका कारणले यो रोग हुन सक्छ ।
- यो रोगको प्रारम्भमा विस्तारै बिसिंदै जाने, मान्छे र स्थान भूल्ने, बोली र भाषामा असहजता हुने जस्ता लक्षण देखिन्छन ।
- रोग बढ्दै ज्याँदा दिसापिसाबको घेतना हाराउने र खाने तरिकासमेत बिसिंगे लक्षण देखिन सक्छ ।
- यस्ता विरामीलाई सहयोग गर्ने, घटाउने नालोडौ र विकित्सकसँग परामर्श गर्ने ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

त्रिपालमै ९० प्रतिशत भूकम्प पीडित

मध्याह्न संचादिता
काठमाडौं, २३ मंसिर ।

जाजरकोट र स्कुम्पिंचमका ९० प्रतिशत भूकम्प पीडित त्रिपालमै रहे को पाइएको छ । स्थानीय प्रशासनका अनुसार अस्थायी आवास निर्माणको क्रम चालिरहेको छ । अस्थायी आवासले पूर्णता पाउने क्रममा रहेकाले केही समयभित्र सबै अस्थायी आवासमा घर भई जनकपुरधाम-९ यापा चोकमा रहेकै आएकी २२ वर्षीय आरतीकुमारी

कात्तिक २६ गते नै स्थीकृत कार्यविधिअनुसार केन्द्र सरकारले

अस्थायी आवास निर्माण गर्नका लागि ५० हजार रकम दिने र त्यसका लाग्नि मापदण्ड तोक्ने काम गरेको थियो । त्यस अनुसार कम भइरहेको छ । स्थानीयका अनुसार विभिन्न राजनीतिक दलका स्वयंसेवकहरूले छानोखिनाका अस्थायी आवास निर्माण गरेका छन् । सरकारी अनुदानको रकमले जस्तापाता लगेर छाएपछि धेरै पीडित अस्थायी आवासमा रहन पाउने बताइन्छ ।

स्थानीय प्रशासनका अनुसार जाजरकोटमा

» पृष्ठ २ मा

भएन किसानको वर्गीकरण

किसानको वर्गीकरण गरेर विभिन्न प्रकारका सेवा सुविधा र सहायिता दिने घोषणा प्रत्येक सरकारले बजेटमा गर्ने आएका छन् । तर कानून कार्यान्वयनको आधा दशकसम्म पनि किसानको वर्गीकरण भए हुन सकेको छैन ।

दिवाकर अधिकारी / मध्याह्न
काठमाडौं, २३ मंसिर ।

किसानको वर्गीकरण गर्ने गरी कानून बनेको पाँच वर्ष भयो । खाद्य सम्प्रभुता ऐन २०७५ मा किसानको वर्गीकरण गर्ने भिन्नएको छ । ऐनको दफा १४ मा किसानको पहिचान र सम्मान सम्बन्धीय व्यवस्था छ । 'नेपाल सरकारले किसानको तोकिए वर्मोजिम पहिचान गरी वर्गीकरण गर्नेहरू' दफा १४ (१) मा लेखिएको छ ।

वर्गीकरणको आधारमा परिचयपत्र जारी गर्ने भिन्नएको छ । 'वर्गीकरणको आधारमा किसानलाई राज्यबाट प्राप्त हुने सहायिता, छुट, सुविधा तथा प्रचलित कानून बोमोजिम योगदानमा आधारित निवृत्तिभरण उपलब्ध गराइन्छ' दफा १४ (२) मा भिन्नएको छ ।

यो ऐनले पाँच वर्ष अगाडि गरेको व्यवस्था कार्यान्वयन नहुँदा किसानहरूले

किसानको वर्गीकरण हुन सकेको बाट कर्तारलाई कुन प्रकारको अव्युत्तानलाई राज्यबाट प्राप्त हुने तात्पर्य र यसले छठ्ठा रिजलट पनि दिन सक्छ ।

जयन्तीदेवी राई
सभापति
विधायन व्यवस्थापन समिति

प्राप्त गर्न सक्ने सुविधा वा सहुलियत पाउन सकिनेहोका छैनन् ।

तर, किसानको वर्गीकरण गरेर विभिन्न प्रकारका सेवा सुविधा र सहायिता दिने घोषणा प्रत्येक सरकारले बजेटमा गर्दै आएका छन् । तर, कानून कार्यान्वयनको आधा दशकसम्म पनि किसानको वर्गीकरण भए हुन सकेको छैन । बरु कीपि तथा पशुपक्षी विकास मन्त्रालयले किसानको वर्गीकरण गर्न कठिन भएको बताएको छ ।

यो ऐन कार्यान्वयनको मुख्यकान गरिएर्य सम्बाको विधायन व्यवस्थापन समितिले गरिरहेको छ । त्यसकम्मा समितिले 'खाद्य अधिकार तथा खाद्य सम्प्रभुता ऐन २०७५' को कार्यान्वयनको अवस्थाबाट कृपि मन्त्रालयसँग जानकारी माग गरेको थियो । समितिलाई ऐन कार्यान्वयनको अवस्थाको विवरण उपलब्ध गराउँदै

» पृष्ठ २ मा

वैदेशिक दोजगाट विद्योष

रुसमा नेपाली बेच्ने को हो ?

गैरआवासीयहरूको अवैध धन्दामाथि गम्भीर प्रश्न

मध्याह्न संचादिता
काठमाडौं, २३ मंसिर

नेपालीलाई भूतानी शरणार्थी बनाएर मोटो रकम असुल्ने राजनीतिक दलका केही नेता, प्रशासक र विचारिताको सम्ह मद्दाको पूर्वकाका लाई जेलमा रहेका छन् । नेपालीलाई शरणार्थी बनाउनु गम्भीर अपराध भएको चाचाले नेपाली राजनीति लामो समय तरीगत भयो । उक्त विषयले नेपाली समाज अहिलेसम्म पनि तरीगत छ । तर त्यो धन्दा बढी

चिन्ता गरिरहेको छ ।

युद्धका लागि भर्ती भएर युद्धस्तर रुस र युक्तेनामा पठाउने गिरोह को हो ? भन्ने विषयको ठोस परिचान सरकारले गर्न सकिनेहोको छैन ।

इजरायलमा हमासको

आक्रमणमा परी १० जना

नेपाली विचारीको ज्यान गएको

पीडा भुल नपाउदै युक्तेसँगको

युद्धका क्रममा ६ जनाको ज्यान

गार्ड भनेर लाग्नाएका नेपालीलाई

खबरले नेपालीको सुक्षकाको

सिर्वाचारीको ज्यान गर्ने गरी कानून

फेनेको प्रहरीका केही जेवानको आधारमा प्रहरीले गिरोहका १२ जना शकास्पद व्यक्तिहरूलाई पकाउ गरेको छ ।

उनले यस अधिकारी चर्चामा

आएका विवरणहरूलाई पुर्खि

गर्ने गरी रुसमा द हजारभन्दा

बढी नेपाली युवाहरु पुरोको

अनुमान लगाएका छन् । उनले

आफूसाहित चार जना नेपालीलाई

रुसमा स्थायी बसेबास भएका

गैरआवासीय

» पृष्ठ २ मा

सिर्वाचारीको ज्यान QR
Scan गर्नुपर्ने

VISIT Malaysia

New Year Offer!!!

Authorised by
Government of Malaysia
for Visa Processing

यस जानकारीको लागि QR
Scan गर्नुपर्ने

Get Your
eVISA
For Malaysia

आन्तरिक तथा बाहिरी हवाई टिकेट
सस्ती र आकर्षक मुल्यमा

Get your eVISA at
Rs.4500/Per Person
TOURIST / WORKING

प्रवासिने नेपालीको लक्को रोकनुपर्ने जिम्मेवारी राजनीतिज्ञको हो : उपप्रधानमन्त्री खड्का

तिल शर्मा पौडेल / मध्याह्न
दोहा, कतार, २३ मंसिर

उपप्रधानमन्त्री एवम् रक्षामन्त्री पूर्णवहादुर खड्काले पाँचल्लो २ दशकयता नेपालीहरू प्रवासिने क्रम बढेको र त्यसको प्रधान कारण राजनीति मात्र नभए प्राकृतिक परिन रेहेको बताएका छन्। नेपाली मध्यपूर्वमा विशेष गरी रोजगारीका लागि आउन गरेको बताउदै उपप्रधानमन्त्री खड्काले देश छोडेर विदेशमा आउने लक्को रोकन गम्भीर भएर लानुपर्ने बायात अब राजनीतिज्ञको कौशलमा आएको बताए।

संयुक्त राष्ट्र संघको आयोजनामा धानामा भएको अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति स्थापनासम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय सम्मेलनमा भाग लिएर नेपाल फक्तने क्रममा कतार भ्रमणमा रहेका उपप्रधानमन्त्री खड्कालसँग गैरि आवासीय नेपाली संघ राष्ट्रिय सम्पन्न पथद कताले आयोजना गरेको भेटाघाट तथा स्थापना कार्यक्रममा उनले उक्त कुरा बताएका छन्। द वेस्टिन दोहा होटेलमा शक्रबाट साँझ सम्पन्न कार्यक्रम संघका अध्यक्ष रमेश भट्टको अध्यक्षता, मन्त्री खड्काको प्रमुख अतिथिता तथा

कतारका लागि नेपाली राजदूत नरेश विक्रम ढकालको विशेष उपस्थितिमा सम्पन्न भएको हो।

भेटाघाटका कार्यक्रममा मन्त्रीलाई लक्षित गर्दै कतारमा स्थापित राजनीतिक दलका भातृसंसागठनका नेतृत्वकर्ताले कतारको बस्तुस्थितिसहित नेपाल फक्तने खड्काले विमानस्थलमा हुने फरक

हेय व्यवहारका वरेमा अवगत गराएका थिए। आफ्ऊो शृङ्खलामा मन्त्रव्यक्ता क्रममा राजदूत ढकालले लामो सम्पर्याप्ति सरकारका प्रतिनिधिको भ्रमणाले थप उर्जा भिल्को बताए। कार्यक्रमका प्रमुख अतिथिसमेत रहेको उपप्रधानमन्त्री खड्काले आफु २०५९ सालमा कतार डब्ल्युटीओको कार्यक्रममा कतार आएको थिए।

स्मरण गर्दै नेता भएर पनि विदेश भ्रमणको मोह आफूमा नहरेको प्रष्ट पारे।

आफू एनआरएनएसेंग जोडिएर केही समस्याको पाँचालन गर्दै समाजान गरेको स्मरण गरे। उनले गरीआवासीय नामारकतालगायतका मूदाको सम्बोधन गरिएको बताए। मानिसहरू मिसन द४ भन्नै लागेको बताउदै उनले द० मा के गर्ने भन्ने वारामा सबैले सोञ्चपने बताए। आफूले ४ वर्ष काम गर्ने चाँकी रहेको बताउदै उन्होंने जनतासमझ इमान्दार भार भएका काम गर्ने प्रतिबद्धता गर्न गरे। देशमा भएका राष्ट्र र सबै पक्षलाई अगाडि बढाउने र कमजोर वक्षलाई सुधाई र सुधाई उन्नतिको वाटोमा लानुपर्ने आवश्यकता रहेको उनको भानाइ थियो।

संघका महासचिव रविन मगरले सहजीकरण गरेको कार्यक्रममा प्रथम उपाध्यक्ष कृष्ण पन्थीले स्थागत मन्त्रव्यक्ता राखेका थिए। कार्यक्रमका सम्बोधन भट्टले नेपालीका समस्याका वरेमा वक्ताहरूले राखेको धारणा मन्त्रीमाफत नेपाल सरकारसम्म पुर्ने विश्वास व्यक्त गर्दै कार्यक्रमको समापन गरेका थिए।

बिजुलीको तार चुँडिएर खस्दा खेत जोतिरहेका किसानको मृत्यु

संत्येन्द्र प्रताप सिंह / मध्याह्न
रैतहट, २३ मंसिर

रैतहटको माध्वनारायण रिचार्ड विद्युतलाई भरेको छ। रिचार्डले रैतहटको तार खेत जोतिरहेका बेता नाजिकै रहेको ११ हजार भोल्टको तार खेतर करेन्ट लागेपछि पिण्डतको ज्यान गएको तथा गोरु मरेको जिल्ला प्रहरी रैतहटको प्रहरी निरीक्षक भलक शम्शेर जानकारी दिए। उक्त घटनाको थप अनुसन्धान भरेको प्रहरी निरीक्षक शम्शेर बताए।

कर्मचारीलाई लाभ र प्रभावमा नपरी काम गर्ने निर्देशन

प्रदेश सरकारले यस कार्यलाई कुनै किसिमको छुट नदिने प्रष्ट पारे। प दे श का प्रदेश सरकारले सरकारका मुख्यमन्त्री केदार कार्कीले जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई लाभ र प्रभावमा नपरी कार्य गर्ने निर्देश दिएकाछन्।

मुख्यमन्त्री तथा मानिसप्रियदेवको कार्यालय र अधिकार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको द्वारा भ्रमणालय इटहरूलाई शिनिवार विराटनगरमा आयोजित भ्रात्याचारीरुद्धको अन्तर्गत प्रतिवासनमन्त्री कार्यक्रम उद्घाटन गर्दै उनले ऐन, नियमावली, कार्याविधिअनुसार काम गरे अस्थिरायले विठ्ठिक दिवसमान्तराले उत्तराधिकारीलाई लाभ र सम्बोधन गर्ने बताए।

संरपादकीय

सुशासनप्रति विश्वासको खडेरी

सार्वजनिक कार्यक्रम गरेरे यो वर्ष पनि भ्रष्टाचारविरुद्धको दिवस मनाइएको छ। हरेक वर्षमै ९ डिसेम्बरमा अन्तर्राष्ट्रिय भ्रष्टाचारविरुद्ध दिवस मनाइएको हो। यो दिवसका अवसरमा देशका प्रधानमन्त्री, मन्त्रीदेखि मुख्यमन्त्रीहरू समेतले भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासनबाटे सार्वजनिक मन्त्रव्य दिएका छन्। यसअधिकारी सरकार प्रमुख र मन्त्रीहरूले जस्तै यसपटक पनि सुशासनको प्रत्याभूत दिलाउनेगरी काम गर्ने प्रतिवेदनाको जनाइएको छ। तर, सूचकांकहरू हेतु नेपालमा भ्रष्टाचार घटेको र त्यसको अनुभूति नागरिकमा भएको पाइदैन। अन्तर्राष्ट्रिय भ्रष्टाचारविरुद्ध अध्ययन गर्ने संस्था द्रास्परेन्सी इन्टरेनेशलकै प्रतिवेदन अनुसार, सन् २०२३ मा नेपाल बढी भ्रष्टाचार हुने मुलुकमा पर्छ। १८० देशको मूल्यांकन गर्दा नेपाल १९० औं स्थानमा रहेको उक्त संस्थाको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

यद्यपि भ्रष्टाचारको सूचकांकमा केही सुधार चाहिँ देखिएको छ। अधिलो वर्ष नेपाल १९७५औं स्थानमा थिए। त्यसमा सात स्थान सुधार देखिएको छ। यो सूचकांकमा नेपालका स्थान तलामाथि हुनुमा भ्रष्टाचार घटेको कारणले मात्रै हुन्दैन। अरु देशमा नेपाल भन्दा बढी भ्रष्टाचार भए त्वरः त्वरः हाम्रो सूचकांक सुधार देखिन्छ। यद्यपि भ्रष्टाचार घटेकाले नै नेपालको अवस्था सुधार आएको हो भन्ने स्थापित होओस् भन्ने कामना गर्ने। तर घटनाक्रमले भ्रष्टाचारका घटना न्यूनिकरण आएको मान भुस्किल छ। विशेषगरी नागरिक तहमा भ्रष्टाचारविरुद्ध सरकार निर्मम रहेको विश्वास छैन। अहिलेको सरकारले ठूलो भ्रष्टाचारका केही घटनामाथि अनुसन्धान बढाएपनि नागरिकमा विश्वास जान सकेन। किनकि नक्ताली शरणार्थी, बालुवाटार र सुन तस्करी जस्ता प्रकरणमा निष्पक्ष छानबीन भएको पट्याउन मुस्किल पर्छ। बरु आफैलाई जोगाउनेगरी अनुसन्धान प्रक्रिया बढाइएको आरोपलाई बल पुग्छ।

जबकी मुलुकको प्रमुख एजेण्डा नै सुशासन बन्दै आएको छ। मुलुकको नेतृत्व गरिरहेका दलहरूमाथि भ्रष्टाचारकै आरोप सैवेन्द्रा बढी लाने गरेको छ। भ्रष्टाचारकै कारण मुलुकको विकास हुन नसकेको तथ्य समाजमा स्थापित छ। गत वर्षको चुनावमा त नयाँ दल र स्वतन्त्र उम्मेद्वार ढरले भ्रष्टाचारकै एजेण्डा लिएर अप्रत्यासित मत पाएका थिए। ठेलिमिजन प्रस्तोताको जागिर जोडेर राजनीतिमा लागेका रवीं लमिङानेदेखि काठमाडौं महानगरको मेयरमा बालेन्ले स्वतन्त्र उम्मेद्वारी दिएर जित्नुमा सुशासन प्रमुख एजेण्डा थिए। मुलुकको नेतृत्व गर्दै आएका दलहरूले पनि भ्रष्टाचारविरुद्ध शून्य सहनशीलालोको नीति लिने प्रतिवेदनात जनाउँदै आएका छन्। तर, पनि मुलुकमा भ्रष्टाचारका एकपछि अर्को ठूलो घटना सार्वजनिक हुँदा सुशासनप्रति नेतृत्व कठिबद्ध रहेको पुर्णि हुन सकेको छैन।

आज डिसेम्बर १० अर्थात् अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवस। यसलाई मनाइदैन्छ। यसपूर्व यसको संस्थानीय विकासको खाली रूपमा अवस्था विचारात छ। जबकी प्रत्येक व्यक्तिले जात, भाषा, धर्म, लिंग, राष्ट्रियता, उत्पत्ति, सामाजिक तथा अर्थव्यवस्था तथा राजनीतिक सम्बन्धहरू नैसर्गिक अधिकारहरू निर्वाच्य उपभोग गर्न पाउने व्यवस्थालाई अन्तर्राष्ट्रिय तहमा आधारभूत मानव अधिकारका रूपमा परिवर्तित गरिएको छ। तर, कार्यान्वयनको पाठोमा अवस्था त्वरित छैन।

मानव अधिकारका मान्यताहरूको प्रारम्भ सन् १९४५ को व्यापाकाकारी भएको मानिएको राष्ट्रिय संघर्षमा यसलाई मनाइदैन्छ। यसपूर्व, यसको संस्थानीय विकासको खाली राष्ट्रिय संघर्षमा यसलाई मनाइदैन्छ। बडाप्रवाक्या भएको आज उ१ वर्ष पूरा भएको छ। मानव अधिकारका संवर्मनाय सिद्धान्तहरू हन्दैन र यसलाई राजनीतिक सिद्धान्तका आधारमा व्याख्या गर्न सकिन्दैन। यो विश्वव्यापी मान्यता हो। मानव अधिकारलाई स्थानीय राजनीतिक वस्तुस्थिति वा निश्चित राजनीतिक सिद्धान्तका आधारमा व्याख्या गर्नुपर्न हुन्दैन। यसगरी राजनीतिक अधिकारको रूपमा दलीय विचारावट प्रभावित हुन्दैन। यसका लागि राजनीतिक सम्बन्धमध्ये अधिकारको रूपमा दलीय विचारावट प्रभावित हुन्दैन। यसका लागि राजनीतिक सम्बन्धमध्ये अधिकारको रूपमा दलीय विचारावट प्रभावित हुन्दैन। यसका लागि राजनीतिक सम्बन्धमध्ये अधिकारको रूपमा दलीय विचारावट प्रभावित हुन्दैन।

विश्व मानव अधिकार दिवसको इतिहास हेन्ते हो भने सन् १९४१ मा ताकालीन अमेरिकी राष्ट्रियता फ्रेजिलिन रुजबेटले पहिलोपटक 'मानव अधिकार' शब्दको प्रयोग गरेका थिए। सन् १९४५ मा यसलाई संयुक्त राष्ट्रसंघको बडाप्रवाक्या समावेश गरियो। तत्प्रचात सन् १९४८ डिसेम्बर १० मा विश्वव्यापीरूपमा मानव अधिकारलाई मूर्नुदण्डका रूपमा घोषणा गरियो। यसको अलावा अन्य विभिन्न महासंघिय पनि निर्माण भएका छन्। यद्यपि, नेपालमा ताकालीन नेकपा (माओवारी) र सरकारीचाहीको दिनदेखी अवस्थाको क्रममा विभिन्नरूपमा १२ जेठ ०४७ मा मानव अधिकारको स्थापनाको अधिकारको रूपमा भएको छैन।

समयमा हेन्ते हो भने नेपालमा मानव अधिकार र प्रजातन्त्रको आन्दोलन समानान्तरमा अगाडि बढेको पनि पाइन्छ। यसलाई संस्थागत गर्ने प्रयास २००७ सालमा प्राजातन्त्रको स्थापना र प्रगतान व्यायालयको गठनसँगै सुरु भएको मानिन्दै। कानूनत मानव अधिकारका मान्यताहरूलाई राजनीतिक अधिकारलाई मूर्नुदण्डका रूपमा घोषणा गरियो। यसको अलावा अन्य विभिन्न महासंघिय पनि निर्माण भएका छन्। यद्यपि, नेपालमा ताकालीन नेकपा (माओवारी) र सरकारीचाहीको दिनदेखी अवस्थाको क्रममा विभिन्नरूपमा १२ जेठ ०४७ मा मानव अधिकारको स्थापनाको अधिकारको रूपमा भएको छैन।

आज राष्ट्रियता यस अभियानमा विश्वभरका १९३ राष्ट्र आबद्ध छन्। विश्वको मानव अधिकार देखिएको पनि पाइन्छ। यसलाई संस्थागत गर्ने प्रयास २००७ सालमा प्राजातन्त्रको स्थापना र प्रगतान व्यायालयको गठनसँगै सुरु भएको मानिन्दै। कानूनत मानव अधिकारका मान्यताहरूलाई राजनीतिक अधिकारलाई अधिकार ऐन, २०१२ र नेपाल अधिकारको स्थापना र मूर्नुदण्डका रूपमा घोषणा गरियो। यसको अलावा अन्य विभिन्न महासंघिय पनि निर्माण भएका छन्। यद्यपि, नेपालमा ताकालीन नेकपा (माओवारी) र सरकारीचाहीको दिनदेखी अवस्थाको क्रममा विभिन्नरूपमा १२ जेठ ०४७ मा मानव अधिकारको स्थापनाको अधिकारको रूपमा भएको छैन।

राजनीति तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवेदनाको वाचानु वर्ष पनि उत्तिकै बढेको छ। संसारभर विधिको शासन कमजोर भएको छ। परिणामतः शासन, प्रशासन र मानव अधिकारमाथि नै प्रश्नचिह्नहरू खडा भएको छ। विश्वभरि नै मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धनका लागि संस्थागत र कानूनी प्रयास कागजीरूपमा पर्याप्त मात्रामा भएको देखिन्छ, तर व्यवहारमा मानव अधिकारको रूपमा देखिन्छ। यसका लागि राजनीतिक अधिकारको विश्वव्यापी संघर्षप्रति सम्बन्धित हुन्दैन।

समयमा विश्वव्यापी मानव अधिकार उल्लंघन पनि उत्तिकै बढेको छ। संसारभर विधिको शासन कमजोर भएको छ। परिणामतः शासन, प्रशासन र मानव अधिकारमाथि नै प्रश्नचिह्नहरू खडा भएको छ। विश्वभरि नै मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धनका लागि संस्थागत र कानूनी प्रयास पर्याप्त मात्रामा भएको छ, तर, व्यवहारमा मानव अधिकारको प्रत्याहरूमा देखिन्छ। यसका लागि राजनीतिक अधिकारको विश्वव्यापी संघर्षप्रति सम्बन्धित हुन्दैन।

समयमा विश्वव्यापी मानव अधिकार उल्लंघन पनि उत्तिकै बढेको छ। संसारभर विधिको शासन कमजोर भएको छ। परिणामतः शासन, प्रशासन र मानव अधिकारमाथि नै प्रश्नचिह्नहरू खडा भएको छ। विश्वभरि नै मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धनका लागि संस्थागत र कानूनी प्रयास पर्याप्त मात्रामा भएको छ, तर, व्यवहारमा मानव अधिकारको प्रत्याहरूमा देखिन्छ। यसका लागि राजनीतिक अधिकारको विश्वव्यापी संघर्षप्रति सम्बन्धित हुन्दैन।

समयमा विश्वव्यापी मानव अधिकार उल्लंघन पनि उत्तिकै बढेको छ। संसारभर विधिको शासन कमजोर भएको छ। परिणामतः शासन, प्रशासन र मानव अधिकारमाथि नै प्रश्नचिह्नहरू खडा भएको छ। विश्वभरि नै मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धनका लागि संस्थागत र कानूनी प्रयास पर्याप्त मात्रामा भएको छ, तर, व्यवहारमा मानव अधिकारको प्रत्याहरूमा देखिन्छ। यसका लागि राजनीतिक अधिकारको विश्वव्यापी संघर्षप्रति सम्बन्धित हुन्दैन।

समयमा विश्वव्यापी मानव अधिकार उल्लंघन पनि उत्तिकै बढेको छ। संसारभर विधिको शासन कमजोर भएको छ। परिणामतः शासन, प्रशासन र मानव अधिकारमाथि नै प्रश्नचिह्नहरू खडा भएको छ। विश्वभरि नै मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धनका लागि संस्थागत र कानूनी प्रयास पर्याप्त मात्रामा भएको छ, तर, व्यवहारमा मानव अधिकारको प्रत्याहरूमा देखिन्छ। यसका लागि राजनीतिक अधिकारको विश्वव्यापी संघर्षप्रति सम्बन्धित हुन्दैन।

समयमा विश्वव्यापी मानव अधिकार उल्लंघन पनि उत्तिकै बढेको छ। संसारभर विधिको शासन कमजोर भएको छ। परिणामतः शासन, प्रशासन र मानव अधिकारमाथि नै प्रश्नचिह्नहरू खडा भएको छ। विश्वभरि नै मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धनका लागि संस्थागत र कानूनी प्रयास पर्याप्त मात्रामा भएको छ, तर, व्यवहारमा मानव अधिकारको प्रत्याहरूमा देखिन्छ। यसका लागि राजनीतिक

